

Hemtentamen

1. I Vem-vinner-dramaturgin finns det tydliga motsatta parter som vill något helt olika. Ekblad (2015) menar att Vem-vinner-dramaturgin kretsar kring en större konflikt. Filmen skall ledas av en huvudkaraktär som är den som utvecklas mest under berättelsens gång. Sundstedt (1999) förtydligar att vem-vinner-dramaturgi innehåller två tydliga sidor som skapar en konflikt. Berättelsen handlar alltså om vem som skall vinna konflikten. Handlingen är upptrappningen mot konflikten.

Fördelar med denna form av dramaturgi kan vara att den lättare skapar en intressant berättelse. Sundstedt (1999) hävdar att berättelserna får enklare struktur med hjälp av denna dramaturgi.

Nackdelarna med dramaturgin blir det hela tiden måste finnas en tydlig struktur på hela berättelsen. Om en mindre del av berättelsen inte fungerar kan det påverka resten av berättelsen (Sundstedt, 1999).

2. Sundstedt (1999) förtydligar att en resan-dramaturgi inte behöver ha något slutgiltigt mål eller någon större konflikt som skall lösas mot slutet. I resan-dramaturgi kan därmed självaste resan under berättelsens gång vara det intressanta. I resan-dramaturgi behöver inte alla scener hänga samman på samma sätt som i vem-vinner-dramaturgi.

Fördelen med denna dramaturgi kan vara att den passar där det inte behövs en konflikt, till exempel komedifilmer eller dramatan. Där kan det vara viktigare att underhålla under hela berättelsens gång och det behöver inte trappas upp mot en slutgiltig konflikt. En annan fördel kan vara i en drama film. Forrest Gump (1994) är ett exempel där resan-dramaturgi nyttjas. Här finns ingen större slutkonflikt utan flera mindre berättelser som inte leder mot något större. Berättelsen fungerar för att beskriva en persons liv.

En nackdel med dramaturgins skulle kunna vara att berättelsen blir svårare att planera och få alla delar att hänga samman. Det kan även bli svårare att göra berättelsen intressant för publiken eftersom den saknar en större konflikt.

3. Sundstedt (1999) förklarar att en handlingsplan är innehållsmässiga i berättelsen. Handlingsplanen skall innehålla den konkreta berättelsen, vad filmen skall handla om. Till exempel kan handlingsplanen vara att goda och onda krigar mot varandra i en påhittad värld. Sundstedt (1999) menar att detta är den viktigaste delen för manusförfattaren som endast skall formulera berättelsen utan att regissera den.

Berättarplanen skall beskriva hur innehållet förmedlas och visas för publiken. Då kan istället fokuset ligga på vilken form av musik som ska spelas, hur bildkompositionen ser ut, vilka kulörer och vitbalans som filmen bilder ska ha. Berättelsen om det goda och onda som krigar mot varandra i en påhittad värld kan påverkas med olika kostymer. Här kan även skådespelare påverka hur berättelsen ser ut. Sundstedt (1999) jämför med sagoläsning för barn. Även hur en person väljer att läsa sagan påverkar hur den kan uppfattas av den som lyssnar. De kan välja att läsa den lugnt och framhäva detaljer eller att istället läsa snabbare och använda mycket avbrott.

4. De tre förhållningssätt Sundstedt (1999) beskriver är panoramat, en halvmeters avstånd och närbilden. Panoramats visar karaktärer i filmen som en helhet. Om filmen ska handla om en rik överklassfamilj, kan filmen visa till exempel deras villa i ett rikare stadsområde. Den behöver inte visa några små detaljer på personerna. Sundstedt (1999) menar dessutom att panoramat kan vara en överblicksbild över exempelvis en stad där filmen utspelar sig. En fördel med denna metod är att manuset inte behöver ha tydliga karaktärer som följs hela tiden.

En halvmeters avstånd innebär att manuset inte behöver närma sig karaktärerna för mycket utan att behöva för mycket trovärdighet (Sundstedt, 1999).

Närbilden kan fokusera på den specifika personen, deras tidigare erfarenheter och vad som definierar dem som personer. Enligt Sundstedt (1999) blir det viktigare att varje karaktär. Den här metoden kan vara effektiv i filmer som ska handla om en specifik persons liv.

Sundstedt (1999) förtydligar att det är viktigt att ha en väl definierad berättarnivå. Om en manusförfattare eller regissör ändrar nivåerna kan det finnas en risk att publiken kan uppfatta filmen som ytlig eller oäkta.

5. Sundstedt (1999) understryker att karaktärer skapas oftast av handlingen och genom möten med andra karaktärer. De följande fem karaktärerna är skapade för en komediserie som utspelar sig i en kompiskrets vid ett universitet. Karaktärerna är Jacob, Johan, Louise, Oskar och Elin.

Huvudkaraktären i den här berättelsen är Jacob. Denna karaktär är en motiverad och driven person som gör vadsomhelst för att uppnå sina mål. Han träffade sin flickvän på en fest som han motvilligt gick på med sin kompis Johan. Johan är Jacobs närmsta vän vilket gör honom till karaktären den närmaste relationen. Johan introducerade Jacob för hans blivande flickvän Louise. Sundstedt (1999) betonar att möten är viktiga för att skapa och introducera nya karaktärer. I det här fallet använder berättelsen andra karaktärer för att introducera nya karaktärer som leder in på huvudkonflikten

Louise är den drivande karaktären som anser att Jacob borde lägga ifrån sig sina böcker och leva livet. Jacob vill istället göra den nästa stora filmen som visas på den lokala filmfestivalen. Oskar är en andra vän till Jacob som följer med på Louises spår. Oskar skall bli kontrasten som utvecklas åt motsatt håll än Jacob gör. Utöver dessa finns även Elin som också gillar böcker som Jacob. Elin blir skuggan då hennes framträdande inte behöver dominera händelsen men hon liknar Jacob till utvecklingen.

Konflikten med de här karaktärerna uppstår när huvudkaraktären Jacob och flickvännen Louise vill helt olika saker. Eftersom dessa karaktärer är ett par i denna serie och inte fiender kan det bli lättare att skapa en komedi från karaktärerna. Eftersom de har helt olika mål och vilja kan det skapa flera olika vändpunkter i serien.

6. En pitch skall vara en filmidé presenterad på ett kortfattat sätt. Pitchen skall innehålla det viktigaste som hur en berättelse börjar, hur den utvecklas och avslutas.

Sundstedt (1999) förtydligar att en pitch skall formuleras i tre olika huvuddelar, med en indelning, utvecklingen av historien och slutligen hur berättelsen avslutas. Pitchen skall vara så konkret som möjligt och inte innehålla många olika beskrivande ord eller bakomliggande motiv. ”På de få raderna ska alltså den renodlade historien preciseras” (Sundstedt, 1999, s.51).

Min pitch på filmen Inception (2010):

En man går in i människors drömmar och stjälar idéer. Efter att ha blivit misstänkt för ett mord flyr han från sitt hem och familj. Han blir erbjuden hjälp av en rik affärsman. Affärsmannen vill att mannen skall ta sig in i en konkurrents dröm och plantera en idé.

I gengäld skall han hjälpa honom bli fri från brottsmisstankar. Mannen söker efter några personer som skall hjälpa honom att plantera idén. De planerar attentatet och utför det på ett flygplan.

De planterar idén i personens minne. De vaknar när de landar i Amerika. Mannen får träffa sin familj igen.

7. Demokratisk idégenrerering kan hjälpa till att skapa många olika former av idéer från olika personer med olika erfarenheter och bakgrunder. Sundstedt (1999) lyfter fram att idéer till olika berättelser ofta bygger på trettiosex olika grundsituationer.

Nackdelar kan vara att allas idéer inte hörsammas. Ekblad (2015) hävdar att visa personer kan planera och tänka ut idéer i förväg vilket kan ge upphov till att andra idéer försvinner eftersom någon redan gjort tänkandet.

8. Enligt Sundstedt (1999) bygger en Vem-vinner-historia på olika personer som vill helt olika saker. Ekblad (2015) förtydligar att berättelsen i denna historia uppstår när förändringar leder till en konflikt. Vändpunkter kan under berättelsens gång vara effektiva till att bidra att handlingen går i olika riktningar och utvecklas.

I filmen Skyfall (2012) utsätts MI6s högkvarter för ett bombattentat. Detta är en tydlig vändpunkt i början av filmen eftersom den tvingar karaktärerna till förändring. Attentatet gör att huvudkaraktären James Bond måste återvända till London från sin semester. Attentatet leder till att handlingen sätter igång och skickar iväg Bond till Shanghai. I Shanghai inträffar en annan vändpunkt när Bond lyckas döda karaktären Patrice. Det leder honom vidare till antagonisten i filmen.

Detta är ett exempel på en vem-vinner-historia där de två olika sidorna slåss mot varandra tills det leder upp mot en slutstrid i Skottland mot slutet av filmen. Filmen använder flera vändpunkter för att visa att både antagonisterna och MI6 har överläget i olika delar av filmen.

Referenser

Ekblad, M (2015.12.14). Föreläsning, IMJ, Linnéuniversitetet i Kalmar.

Ekblad, M (2015.12.15). *Idégenering*. Föreläsning, IMJ, Linnéuniversitetet i Kalmar.

Forrest Gump (1994) [film]. Regissör: Robert Zemeckis. Paramount Pictures.

Inception (2010) [film]. Regissör: Christopher Nolan. Legendary Pictures & Syncopy.

Skyfall (2012) [film]. Regissör: Sam Mendes. EON Productions.

Sundstedt, K (1999). *Att skriva för film*. Stockholm: Ordfront.